

EH Bildu talde politikoa

Grupo político EH Bildu

Ijentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

DONOSTIARRAK ETXEAN ZAINDUAK IZATEKO ZERBITZUEN INGURUKO KONTROL MOZIOA

Olaia Duarte Lopezek, EH BILDU udal taldeko zinegotziak, Udalbatzaren Organo Araudiaren 98. artikulua oinarri, mozio hau aurkezten du Udalbatzan azter dadin. Mozioa 2023ko azaroaren 13an Pertsonen Zerbitzuetako Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

Azaroaren 15ean, Jaurlaritzak zainketen aldeko euskal ituna eraikitzea helburu zuen kongresua antolatu zuen Tabakaleran. Bertan, Donostiako alkateak bere Gobernu Programan ere jasotzen den esaldi bat nabarmendu zuen: Donostia ongizate ereduagatik erreferente izan nahi duela, etxean hobeto zainduak izateko estrategia bat garatuz. Horretarako, etxez etxeko laguntza zerbitzuak duen garrantziari erreferentzia egin zitzaion kongresuan, hainbat ordezkari politikoren aldetik.

Hain zuzen ere, azaroko batzordeetan, zerbitzu honen inguruan interpelatu genuen delegatua, azkeneko urteetan izan duen tendentzia dela eta. Gizarte-ekintzaren memoriak aztertzen baditugu, etxez etxeko laguntza zerbitzuan lan egiten dutenen pertzeptzioa konfirmatu daiteke: gero eta erabiltzaile gehiago ditu zerbitzuak, baina arreta orduak beherantz doaz. Datu esanguratsua da zerbitzurako aurreikusitako 2023ko aurrekontutik (10.040.717 euro) azkenean 8.787.980,71 euro erabiliko direla.

Joera horrek auxiliarren lan karga handitzea dakar (funtzio asko egin behar dituzte etxe bakoitzean minutu gutxitan) eta eragin negatiboa du zerbitzuaren egonkortasunean.

Urtea	2022	2021	2020	2019
Erabiltzaileak	1.927 etxe	1.826	1.901	1.788
Arreta orduak	401.674	424.386,35	433.619,80	458.035,50

Udalak eta enpresak 2022-2023an zerbitzuaren inguruan egindako azterketatik eta delegatuak berak batzordean emandako datuetatik honako hau ondorioztatu daiteke:

- Zerbitzua, soilik, aldi baterako eta urgentziaz erabiltzen duten erabiltzaileen kopurua handitu egin da; alegia, zerbitzua laguntza pertsonalerako prestazio ekonomikoa lortu arte edo kontratatutako langile finkoaren opor-jaiegunak estaltzeko erabiltzen dutenen kopurua. Horren seinale da erabiltzaileen %50ek 10 hilabete baino gutxiago mantentzen dutela zerbitzua.
- Zerbitzua kontratatua duten etxeean %13,54tan 30 minutuko arreta egiten da eta aldaketa asko izaten dira auxiliarren lanaldian, astean 12 ordu eskaseko kontratu mugagabeekin, eta horrek dakarren prekarietatearekin. Izan ere, 342

EH Bildu talde politikoa

Grupo político EH Bildu

Ijentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

langile finkoetatik soilik 98 emakumek dute jardunaldi osoko kontratua; 103k behin-behienekoa dute eta, horietatik 28k, lanaldi osoko kontratua.

- Zerbitzuaren truke gehieneko ko-ordainketa egiten duten erabiltzaileen bajak ugaritu egin dira, merkatu pribatua kontratatzen diren zaintza lanek merkeagoak izaten jarraitzen dutelako, zaintzaileen kalteetan. Nahiz eta askotan halakorik proposatu dugun, hiri-ekonomiako barometroak hiri-ekonomia merkataritza eta ostalaritzaren egoerari erreparatuz aztertzen jarraitzen du eta Udalak ez du zaintza sektorearen inguruko azterketarik. Ondorioz, ez dago daturik merkatu publiko zein pribatuaren arteko oreka bilatzeko, ezta planteamendurik ere etxez etxeko laguntza zerbitzua lehiakorragoa eta erakargarriagoa izateko. Esaterako, etxeko langileen errealitatea aztertzea garrantzitsua izango litzateke, etxez etxeko laguntzarekin eman daitezkeen talkak eta aukerak kontuan izateko.

Egia da, azkeneko bi urteetan Udaleko etxez etxeko laguntza zerbitzua hobetzeko saiakera egin duela Udal Gobernuak, iraupen luzeko zaintzaren estrategiarekin, baina argi dago ez dela nahikoa. Alde batetik, estrategia hori etxez etxeko laguntza zerbitzuaren erabiltzaile bazuengan aplikatu da auzo jakin batzuetan (Egia, Gros eta Ekialdean) eta 342 auxiliarretatik 40rengan; hau da, ez da zerbitzua zabaldu. Eta bestetik, estrategia zerbitzuaren enpresa lizitatuak kudeatu du, oinarrizko gizarte zerbitzuetako gizarte langileen lan kargatutik ezin izan delako era zuzenean kudeatu, gizarte zerbitzu guneetara atentzio eredu berriak ekarri gabe. Era berean, ez da egin auzoz-azoko hauskortasunaren eta mendekotasunaren mapeorik, zainketak nork behar dituen eta zein motatakoak izan behar diren baloratzeko.

EAEko Gizarte Zerbitzuen II. Plan Estrategikoan jasotzen denez, beharrezkoa da zerbitzu hau sakon berrikustea, etxeko arretaren birplanteamendu orokor baten esparruan. Ondorioz, delegatuak batzordean emandako erantzuna *-bere horretan mantentzen dugu eskaintza eta eskaera guztiak erantzuten dira-* ez dator bat zaintza ereduak behar duen eraldaketa eta gogoeta prozesuarekin.

Hortaz, azaldutako egoera kontuan hartuta, behean sinatzen duen zinegotziak honako MOZIO hau aurkezten du:

KONTROL MOZIOA

1.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari Etxez Etxeko Laguntza Zerbitzuaren inguruko azterketa bat egin dezala, zerbitzuaren kontratazioaren beharrezko tendentzia aztertzeko eta erabiltzaileak zerbitzuan 10 hilabete baino gehiagoz ez geratzeko arrazoiak aztertzeko, ondoren, 2019ko erregelamenduan zein prezio publikoan beharrezkoak diren hobekuntzak proposatzeko

2.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari Etxez Etxeko Laguntza zerbitzuan lanean ari diren zaintzaileen inguruko genero ikuspegiko txostena egin

EH Bildu talde politikoa

Grupo político EH Bildu

lJentea, 1 - Tel. 943481027 - www.donostia.ehbildu.eus -
20003 Donostia

dezala, haien lan-baldintzen azterketa egiteko eta behin-behinekotasunaren ondorioak aztertzeko.

3.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari datorren urteko hiri-ekonomiako barometroan, hiri-ekonomiaren atalean zaintza sektorearen inguruko azterketa egin dezala, gure hiriko ezaugarri demografikoen arabera sektore estrategikoa izan daitekeelako, eta etxeko zaintzaileen errealitatea kontuan hartu dezala azterketa horretan.

4.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari iraupen luzeko zaintzen estrategia Etxez Etxeko Laguntzako auxiliar guztiei aplikatu diezaiela eta udal gizarte zerbitzu guneetan estrategia zuzenean garatzeko baliabide teknikoak eta profesionalak handitu ditzala.

5.- Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari auzoz auzoko hauskortasunaren eta mendekotasunaren mapeoa egin dezala, zainketak nork behar dituen eta zein motatakoak izan behar diren baloratzeko.

Donostian, 2023ko azaroaren 17an

Olaia Duarte López
EH Bildu udal taldeko zinegotzia